

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ ЧЕХОСЛОВАЧКЕ, ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ РУМУНИЈЕ, ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ, ЦЕНТРАЛНИ ИЗВРШНИ КОМИТЕТ САВЕЗА СОВЈЕТСКИХ СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ РЕПУБЛИКА И ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ;

У жељи да учврсте постојеће мирољубиве односе између својих земаља;

Држећи на уму чињеницу да Бријан-Келогов пакт, чије су потписнице, забрањује сваку агресију;

Сматрајући нужним, у интересу опште безбедности, да дефинишу агресију стоје могуће прецизније, како би се спречило њено правдање било каквим изговором;

Констатујући да све државе имају једнако право на независност, безбедност, одбрану својих територија и слободан развој својих институција;

Желећи, у интересу општег мира, да обезбеде свим народима неповредивост територије њихових земаља;

Сматрајући погодним, у интересу општег мира, да спроведу међу својим земљама прецизна правила за дефинисање агресије, до времена кад та правила постану свеопшта;

Одлучили су, са тим циљевима, да склопе ову Конвенцију, и за ту сврху су прописно овластили:

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ ЧЕХОСЛОВАЧКЕ:

Г. Јана Гарига МАСАРИКА, ванредног посланика и опуномоћеног министра у Лондону;

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ РУМУНИЈЕ:

Г. Николаса ТИТУЛЕСКУА, министра спољних послова;

ПРЕДСЕДНИК РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ:

Мехмета МУНИР БЕЈА, ванредног и опуномоћеног амбасадора у Лондону;

ЦЕНТРАЛНИ ИЗВРШНИ КОМИТЕТ САВЕЗА СОВЈЕТСКИХ СОЦИЈАЛИСТИЧКИХ РЕПУБЛИКА:

Г. Максима ЛИТВИНОВА, народног комесара за спољне послове;

ЊЕГОВО ВЕЛИЧАНСТВО КРАЉ ЈУГОСЛАВИЈЕ:

Др Ђорђа ЂУРИЋА, ванредног посланика и опуномоћеног министра у Лондону;

који су сагласно донели следеће одредбе:

Члан 1.

Свака од Високих страна уговорница обавезује се да у својим односима са свим другим странама прихвати, од датума ступања на снагу ове Конвенције, дефиницију агресије онако како је објашњена у Извештају Одбора за питања безбености од 24. маја 1933. (Извештај Политиса) на Конференцији за смањивање и ограничавање наоружања, који је урађен на предлог совјетске делегације.

Члан 2.

Према томе, за агресора у неком међународном сукобу сматраће се, узимајући у обзир важеће споразуме међу странама у спору, она држава која прва почини једну од следећих акција:

1. Објави рат некој другој држави;
2. Изврши инвазију неке друге државе, уз објаву рата или без ње;
3. Нападне својим копненим, поморским, или ваздушним снагама, уз објаву рата или без ње, територију, бродове, или ваздухоплове друге државе;
4. Изврши поморску блокаду обала или лука друге државе;
5. Пружа подршку оружаним бандама формираним на својој територији које су напале територију друге државе, или упркос захтевима нападнуте државе одбија да учини на својој територији све што може да би лишила те банде сваке подршке или заштите.

Члан 3.

Никакви политички, војни, економски, или други разлози не могу да служе као изговор или оправдање за агресију, поменуру у члану 2. (за примере види Додатак).

Члан 4.

Ова Конвенција је отворена за приступ свих других нација. Приступањем ће оне добити иста права и обавезе као и прве потписнице. О оваквом приступу биће обавештена влада Савеза Совјетских Социјалистичких Република, која ће потом обавестити друге потписнице.

Члан 5.

Свака од Високих страна уговорница ратификоваће ову Конвенцију у складу са својим законима.

Инструменте ратификације одложиће Високе стране уговорнице код владе Савеза Совјетских Социјалситичких Република.

Чим две Високе стране уговорнице положе инструменте ратификације, ова Конвенција ће ступити на снагу између те две стране. Она ће ступити на

снагу и за све друге Високе стране уговорнице кад и оне положе своје инструменте ратификације.

О сваком полагању инструмената ратификације влада Савеза Совјетских Социјалситичких Република обавеситће све потписнике ове Конвенције.

Члан 6.

Ова Конвенција је потписана у пет копија, од којих је свака Висока страна уговорница добила по једну.

За потврду тога горепоменути пуномоћници су потписали ову Конвенцију и ставили на њу своје печате.

Урађено у Лоднону, 4. јула 1933.

(потписани):

Јан МАСАРИК
Н. ТИТУЛЕСКУ
Мехмет МУНИР
Максим ЛИТВИНОВ
Г. ЂУРИЋ

ДОДАТАК
ЧЛАНУ 3. КОНВЕНЦИЈЕ О ДЕФИНИЦИЈИ АГРЕСИЈЕ

Високе стране уговорнице, потписнице Конвенције о дефиницији агресије,

Желећи, уз изричиту резерву, да апсолутна важност правила постављеног у члану 3. ове Конвенције не срне бити ни са чим ограничена, да пружи неке примере за утврђивање агресора,

Изјављују да никакав чин агресије у смислу члана 2. ове Конвенције не може бити оправдан ни једним од следећих разлога. Између осталих:

А. Унутрашње стање државе, на пример:

њена политичка, економска, или социјална структура; наводне слабости њене управе, немири потекли од штрајкова, револуција, контрареволуција, или грађанског рата;

Б. Међународно понашање државе, на пример:

кршење или претња кршењем материјалних или моралних права или интереса неке стране државе или њених поданика; прекидање дипломатских или економских односа; економски или финансијски бојкот; спорови у вези са економским, финансијским, или другим обавезама према страним државама; погранични инциденти који не спадају у случајеве агресије из члана 2.

Високе стране уговорнице слажу се такође у томе да ова Конвенција не може никада оправдати никакве повреде међународног права које би се могле подразумевати у условима набројаним у горњем списку.

(потписи):

Јан МАСАРИК
Н. ТИТУЛЕСКУ
Мехмет МУНИР
Максим ЛИТВИНОВ
Г. ЂУРИЋ

Извор: Recueil des traités SDN, 1934, V. CXLVIII, No. 3414, pp. 212-219.

Службене новине, 1934, бр. 55-ХВ.

Martens, t. XXIX, p. 37

Напомена. - Забрану напада (агресије) садржавао је нацрт Пакта Друштва народа и пројект Уговора о узајамној помоћи из 1923. састављен од једне комисије Друштва народа, као и Женевски протокол о мирном решавању међународних спорова из 1924, али нису прихваћени. Скупштина Друштва народа донела је 1927. декларацију о томе да је сваки агресивни рат забрањен и да се сматра међународним преступом. Бријан-Келогов пакт из 1928. забранио је рат као средство националне политике. Совјетски Савез је на Конференцији о разоружању 1932. дао предлог о забрани агресије, али друге силе нису имале интереса за њену забрану, па је СССР у току године закључио неколико пактова о ненападању са појединим земљама. СССР је заједно са Чехословачком, Румунијом, Турском и Југославијом утврдио и прихватио текст ове Конвенције. Она је била отворена за приступ другим државама. Конвенција се назива лондонском према месту њеног потписивања. Активности на овом плану убрзао је долазак Хитлера на власт у Немачкој. У закључивању ове Конвенције посебну улогу имао је румунски министар Титулеску који је у њену корист уверио земље партнере из Мале антанте. Италија и Немачка су веома негативно реаговале на ову Конвенцију.

(Проф. Момир Стојковић, "Балкански уговорни односи 1876-1996.")
